

ACC. NR. 2294

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: I. Ingers.

Härad: TORNA Adress: .....

Socken: LUND^s LANDSKOM Berättat av: Hanna Nilsson

Uppteckningsår: 1926 Född år ..... i Ö. TORN.

Uppteckningen rör

REG. Sid. 14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14 Sid.

Skriv endast på denna sida!

Bäckahästen.

Bäckahästen denn har ja ente säl sitt. Menn ja ved di Bäckahästen.
tala ämm hann va lig en vanli häst. Hann komm gåenes imod
dämm. Ja hade en mærrbror å en liden bror. Å di hade tjyrad
hästana ude po ängen. Å så lå di i en höstæck å passa po
hästana. Mærrbror hann va så rädd så, hann hade byssan hos se.
Å då komm där en. "Mærrbror, där kommor itt jur." Å då sikta
hann me byssan å skåd, å då fårsvant hann. Denn komm ifrå dam-
men neanfærr gåren.

2294

Skåne
Forina Ind
Lund lund kommun
1926

2.

Alppst. J. Jagers

Pro. Hanna Nilsson

J. Torn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nattramnar.

Natt-
ramnar.

Kläckan nie då stängde di portana. Då sto mannen i porten
å råva: "Nu kommor nattrámmana". De va itt ortöj, nu kommor
nattrámmana. De va nån jur såmm sad i dammana å karp. Di skreg
rätt rälet.

Råva, ropa. Ortöj, talesätt. Karpa, snattra.

En spöksyn.

Spöge de tala di meed åmm, menn de har rent gåd bårt. Ella Spöksyn.
så va di så meed te å tala åmm spöge po denn tiden.

Vi jick en tre, fira stýcken. Så komn där en fläck krijs-
fålk längor hånne. Så komn där en rianes å susa fårbi me. Ja
måtte ta ed håpp övor groven, farr hann skolle ria fårbi. Å di
andre frågte me vaffarr ja håppa övor gråven? - "Här kommor
en rianes, hann re ing po stien."

Å piorna di sa, ad där konne komma tjöranes firspann mitt
åmm dan me fira vida hästa. De hade di sitt, å de konne ente va
fablor.

Grov eller gräv, "grop", dike.

Om Kungsmarken (i Sandby sn).

Där har ligged en gård po denn backen. Å denn gåren, di hade två döttra å en sön.

Sägen om
Kungsmarken
och dess forna
invånare.

Å di två döttrana hade skängt en kläcka te Longa dämm-tjärka. Å di fick ente ringa förän di komm po backen.

Å faren å sönen hade bled ovänner. Å sönen satte ill po gåren.

Ja har gård meed å rövst där i Kungsmarken.

5. 2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ett ställe där folk går vilse.

Å där e en sten åppe i hästhåven, auanåmm Kångsmarken;
å så många där komm te denn stenen, så ble di vilse.

Vilse-
gående.

6. 2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Visa.

Skämtvisa.

Jag vill ingen fästemö hava,
jag vill heller ingen bedraga,
en i da, två i maren,
så går hela min ungdomstid.

Husförhör.

Här i byen hade di husfårhör i skolan. Di gamle di samla's Husförhör.
kläckan nie. Å så kläckan itt komm ongdommen. Å de vara så länge,
så de va tänt ingan vi sluta.

Å de va nästan sköj itt bede. Där va en dräng hade jymmt se
i itt skåp; hann hade kröved ing jennom fynstord. Tätt ve sluted
så bårja hann å grina höjt, å prästen ondras här de komm ifrå. Å
hann konne ente kryva ud förän vi andre va gåna.

Menn ad ja va po itt husfårhör i Arendala. Där va de po ställen.
Å vi pior fick kaffe å kagor, å drängana fick en sypp å en smörmåd
me ost.

Bede, stund, "ett tag". Arendala, by i Hardeberga sn, Torna hd.

Begravning.

Di jore tjistorna himma; di tjyffte brädor å tjyllna i Begravning.
bagaronen å skolle kröga brädorna. Här hide bode en mann, såmm
hade jort tjista te se säl. Den sto po låfted te rätta.

Po denn tiden måtte di bära ligen te tjärregåren. Di hade
ingen ligvöjn. Di hade lighankle å bar me. De va långa vida
handúga di to nör onge tjistan.

Min far hann va mä po gravöl många gånga, när där va nån
gåramann såmm va dö. Å husmännen di fick va mä po gravöled; de
va i en går åppad jillesgåren.

Di fick öl så meed di ville dricka å smör å ost å sådära
tårr mad.

Gravöl, detsamma som även kallades äresöl, var anordnat för
dem, som inte voro bjudna till begravningstiden i sorgehuset.

Linodling och linberedning.

För så odla di meed me hör, menn nu tror ja ente där e en Linodling
och
Linberedning.
inda bid me hör po hela biskåppens goss.

Hören va grann te å se po, när hann vöjste - me di blåe
blomstoren. Så fick vi låga ogrésed bärt, ingan vi rysste `n
åpp.

Fåst, när vi hade rysst `en, så sto hann i små hypor. Så
skolle di reva fröed au, knevlen di kalla. Sin sängte di hann
nör i damma ellor bridde hann po marken. Så skolle hann ligga
där en tre vickor. Så skolle vi rövsa `n åpp. Sin skolle vi
bryda `n, å så ställde vi te me brydejille. Så grava vi itt holl,
å hören lå auanövor, å där sto vi å bröd hann. Så tjyllna di i
holled ongenän. De va fårr hören skolle tårras. Så va där en
gammal kvinga såmm va van te å passa hören. Å en fick passa pó,
så hann ente to ill. De konne lätt ta ill i en tåva.

Sin skolle hann skättas - så skolle di stå åpp ad en skätte-
fod å skätta. Så hade vi skättejille. De va itt faselet arbé, de

va ente ladhonga-arbé å skätta.

Linberedning.

Når en da tjente såmm pia, så fick en sätt en kappa hör.

Åmm en va dokti, så konne de va två.

Sin så skolle mann hägla `n po en hägla. Ja har häglad meed,
meed en da.

Sin va de te å vria `n åmm en ping po en råck å spinga `n.

Åmm ja ska skrappa, så va ja dokti te å spinga. Piorna di skolle
spinga itt sticke åmm dan.

Ja brugte å spinga meed, sin ja va flytt himm å jålpa mor.

Skåne
Torna
Folkminneskom.
nyj 1926.

11.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2294

nyj. J. Ingens
Ber. Hanna Nilsson
S. Toon

Julseder.

De va en sed, di satte jus i fynstoren, när di skolle i Julottan.
ottan.

Di jick me stjarnan, så sjong di julavisor, de va vanli- Stjärnsång.
heden te trettenedan.

2294

12.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

*Mys. J. Ingars
Bar. Hanne Nilsson
O. Peters*

Majsjungning och pingstgille.

När di hade sjonged maj, så skolle di gå å tiggå te pinges-
jille. Di fick brö å fläsk å tjyd å ägg.

Maj-
sjungning
och
pingstgille.

Så jick di fåst å sjong maj. Å där di ente fick låv å
sjonga maj, där jick di ente å tiggde.

Ja mings så gått den siste gången di sjong maj. Ja sto här
ude ve gövelen å hörded. De va åttitré. (1863).

2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13

Hanna Nilsson.

Östra Torn, Lunds landsförsamling,

Torna härad.

I ett hus mitt i Östra Torns by bor Hanna Nilsson eller gamla-Hanna, som hon kallas av byfolket. Hon är född 1848 i Puggängarna i Lunds landsförsamling, och sin mesta tid har hon varit bosatt i landsförsamlingen. Fadern var sockenskräddare och gick omkring på gårdarna och sydde. Strax efter konfirmationen kom hon i tjänst. Om sin första tjänst berättar hon: "Strajs ja va komfermért kamm ja å tjena hos en släjtting. Ja fick ente udan litt klär i lön. Vi piör fick va mä å ta äpp tår i mosen." - Hanna Nilsson har haft tjänst först som piga och sedan som hushållerska dels i Lunds landsförsamling, dels i Hardeberga socken. På 1880-talet flyttade hon till modern, som blivit äldre och som nu bodde i Östra Torn - i samma hus som Hanna och hennes yngre syster Elna ännu bo.

Register.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. A. Bäckhästen.
2. Natträmnar.
3. En spöksyn.
- H D. Kungsmarken och dess
forna invånare.
- 5 G. Ett ställe där folk
går vilse.
- 6 I. En skämtvisa.
7. J. Husförhör.
8. Begravning. Gravöl.
9. M. Linodling ovm linberedning.
- 11 N. Juldagen och trettondagen.
- 12 Majsjungning och pingstgille.